

číslo ve spisu: .....

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky Jaroslav Brož

Autor/autorka práce: Jaroslav Jelínek
Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
Název práce: Pavlovo chápání Zákona v listech Římanům a Galát'anům
Vedoucí práce: Mireia Ryšková
Rozsah práce: 50 NS (42 tištěných stran)

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Není snadné napsat práci o rozsahu 40 stran na takové závažné a rozsáhlé téma, jako je Pavlovo chápání Zákona ve dvou jeho nesporných listech, jejichž hlavním tématem je bezesporu ospravedlnění člověka ve vztahu k židovskému Zákonu.

Postup práce, a tím i její hlavní struktura, vyplývá ze zadaného tématu. Správně autor nejprve prozkoumá širší kontext pojetí Zákona ve starozákonních spisech, různé přístupy k autoritě Tóry v judaismu Druhého chrámu a poté mapuje, jak se Zákonem ve svých listech zabývá apoštol Pavel. Následuje podrobnější pojednání o Zákonu v listu Římanům a Galatánům. Zde uvedu jednu korigující poznámku: asi by bylo metodicky vhodnější zabývat se nejdřív listem Galatánům a poté až listem Římanům. Důvodem je jejich chronologické pořadí, ale z něho vyplývá také jejich správná sekvence teologická. V listě Galatánům Pavel ostřil ostruhy, v listě Římanům už byl dobře vybaven na kvalitní diskusi na dané téma. Závěrečný pokus o syntézu práci dobře shrnuje.

Na práci je třeba ocenit víc kvalit. Především vyzvedám velikou kultivovanost a věcnost jazyka, za kterou je patrná hluboká a fundovaná reflexe autora.

Autor vedle vlastní práce s biblickým textem konzultuje dostupné komentáře ke studovaným listům v českém překladu, ale i v němčině, a také některé monografie. Jen na doplnění uvádím, že v češtině k tomuto tématu mimo jiné existuje publikace L. Tichý - D. Opatrný (ed.), Apoštol Pavel a Písmo, Olomouc 2009 nebo L. Tichý et al., Od Abraháma k nové smlouvě, Olomouc 2007 s dílčími studiemi různých autorů.

Kvalitu práce by bezesporu ještě zvýšilo, kdyby autor vybral dva nebo tři krátké typické texty a provedl hlubší exegezi. Mnohá napětí v užívání pojmu "zákon" se také snáze vysvětlí, když studujeme Pavlův rétorický styl (např. v Ř 8,2-3 apoštol 3x používá slovo "nomos", přičemž rétoricky využívá jeho široké sémantické hodnoty, aby sdělil, co nějakým lapidárním způsobem není možné). Za zmínku by stála také současná diskuse vědeckých autorit, jakými jsou James Dunn, E. P. Sanders a N. T. Wright, o tzv. New Perspective on Paul a termínu "covenantal nomism" (E. P. Sanders).

To jsou ovšem spíš návrhy než výtky či připomínky.

Ještě jednou konstatuji, že v rozsahu bakalářské práce se autor tématu zhostil podle mého soudu výtečně, a proto jeho práci doporučuji k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

- 1) Otázka židovské tradice andělského prostřednictví při darování Zákona na Sinaji.
- 2) Alegorická intepretace v Gal 4 (Hagar, Sára).

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 4. června 2014

Podpis: